

Akt nr:
R-E1a-1527

AU\$R-E1a-1527

4826-4

R 4-1527

LANTBRUKSSTYRELSEN
16 UED 1953
DIARIÉ Nr
ÖAK Nr

Handlingar angående
"Trestena dikningsföretag av år 1952"
i Bjärka socken och Gudhems kommun av Skaraborgs län;
upprättade år 1952 vid syneförrättning
enligt vattenlagen
av
Sven Hallin.
Lantbruksingenjör i Skaraborgs län.

Statligt stöd beviljat av
LANTBRUKS- ☒ B. pr. den 2 // 1953
NÄMNDEN ☒ Län
LANTBRUKS- ☐ B. pr. den / 19 ..
STYRELSEN ☐ Län
Arbetets utförande godkänt
den / 19 .. utan
med
ändring av arbetsplan.
(ändring har införts å be. ö. de ritningar
med förteckning)

RAPPORT över verkställd besiktning

Företagets namn

Trestena dikningsföretag av år 1952

Socken

Bjärka

Län

Skaraborgs

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ — Ende intressent

Disponent Ernst Wahren, Trestena, Skara.

Statligt stöd bev. av lbrstn den	Bidrag till utförandet, kr	Bidrag till rensning, kr	Lån, kr
Statligt stöd bev. av lbrnämnden den 2/11-1953	Bidrag till utförandet, kr ~~6.460.-~~ 5.380-		
Nu tillstyrkes till utbetalning	av bidrag till utförandet, kr ~~6.460.-~~ 5.380-	av bidrag till rensning, kr	av lån, kr
Arbets tid jml. V. L. 10:62	Förlängning jml. V. L. 7:58	Kontrakterad arbetstid	Kontrakterad arbetstid förlängd till

Vid besiktningen, som verkställts av undertecknad

den 27 juli 1955, har befunnits att företaget utförts i överensstämmelse med den fastställda planen med undantag för att avloppssträckan F-G på grund av markens svårgrävda beskaffenhet ersatts av täckta ledningen B-B^I på sätt å nivåkartan med grönt avgivits. Då ändringen icke äventyrar den avsedda torrläggningen, tillstyrkes företagets godkännande i befintligt skick.

Kostnaderna ha överstigit de beräknade.

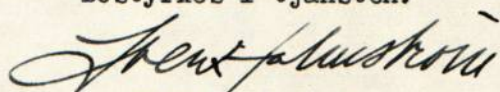
Skara den 30 juli 1955.

I tjänsten:

Sven Hallin
Lantbruksingenjör.

Ändr. godkända vid lantbruksnämndens delegation för inre rationalisering sammanträde den 6 september 1955, § 119, ärende 5.

Bestyrkes i tjänsten:

Sven Holmström
Lantbruksingenjör.

Såvitt här fört diarium utvisar, hava besvär icke an-
förts över en, enligt uppgift, av lantbruksingenjören Sven Hal-
lin handlagd, den 24 juli 1952 avslutad syneförrättning rörande
Trestena dikningsföretag av år 1952 i Bjerka socken av Skara-
borgs län; betygar Vänersborg i Västerbygdens vattendomstols
kansli den 24 februari 1953.

I tjänsten:

A. Dahlgren
A. Dahlgren.

Stämpel Tre kronor.

Lantbruksingenjören Sven Hallin.

1.
Protokoll vid Syn-
församling enligt vatten-
lagen för församling
av socker tillhörande
Vrestena gård i Bjerska
socken och Gudhemns
bocommun av Skara-
borgs län.

Den 24 juli 1952 i Vrestena
Närvarande: Understecknad statens lant-
bruksingenjör och församlingssman,
samt förhåanden disponenten Ernst
Wahren som ägare till Vrestena 10².

§ 1
Upplästes det för församlingssman-
nen utfärdade förordnandet, som
hade lydelse enligt led. A.

§ 2
Något järn enligt församlingss-
mannen kunde ej utläsas.

§ 3
Förklarades vid förundersökningen
uppsättad nivåskarta som det vatten-
besvärade området samt profil

öfver coloppen därifrån äro som
 af förättningsmannen på
 grundval af förredda tack-
 stiftning planer upprättat för-
 slag till coloppens fristifts-
 ning och i egen lagning med
 för föränta för tillhörande kost-
 nads- och bättnadsberäkning m.m.

§ 4

Föräntan hade rätt att erinra
 mot det upprättade förslaget.

§ 5

Uppstälts förättningsmannens
 utlåtande, som hade lydelse så-
 ligt till F.

§ 6

Som rätt vidare fanns att till proto-
 kallet utredning för blandas samman-
 trädet ^{upplöst} ~~avslutat~~ och förättningen
 avslutad.

Det och till som ovan

M. Håksten

NeutHallin

3. Hil A.
KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAVANDE

I
SKARABORGS LÄN

LANDSKANSLIET

D, o. V.D. n:r 37 - 132

1942

Förordnande.

Lantbruksingenjören Sven Hallin

förordnas härmed att i laga ordning verkställa ifrågavarande
förrättning; och införfäntas från honom bevis om förordnandets
emottagande.

Mariestad å landskansliet den 13 juli 1942.

Carl Mannerfelt
Carl Mannerfelt.

Leo Wohlstein
Leo Wohlstein.

Utan avgift.

D. ö. V. D. m. 37/132

4.

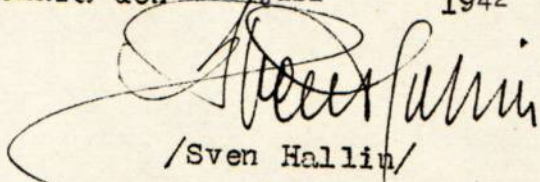
Till Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

Med översändande av ansökan om syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark, tillhörande Trestena egendom

Bjärka socken av Skaraborgs län får jag vördsamt föreslå, att ifrågavarande förordnandet utfärdas för mig.

Skara den 10 juli 1942 .

/Sven Hallin/

Statens lantbruksingenjör
i Skaraborgs län.

5.
Till

Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län ~~län~~

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om förordnande för inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör att jämlikt bestämmelserna i gällande vattenlag handlägga syneförrettning för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Trestena egendom i Bjärka socken av Skaraborgs län.

Inga andra
~~Förteckning över de~~ fastigheter, ~~som ytterligare~~ kunna förväntas bli av företaget berörda ~~äro förklarade som stående stida~~

Närmaste järnvägsstation till förrättningsstället är:

Skara

Meddelanden angående förrättningen torde ställas till:
undertecknad

adress Trestena

pr Skara

Telefon: Bjärklunda 12

Trestena

den 9 juli

19 42.

Gunn Fredriksson

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt	annan	före	efter	pr ha	pr ägofigur
		hektar	hektar	kronor	kronor	kronor	kronor
<u>Bjerka socken</u>							
<u>Trestena 10²</u>							
<u>Ernst Wahren</u>							
Åker, torv på sand	1	1,35		480	1200	720	972:-
" "	2	1,46		360	"	840	1.226:40
" "	3	1,04		360	"	840	873:60
" "	4	2,38		360	"	840	1.999:20
" "	5	1,22		360	"	840	1.024:80
" "	6	1,13		420	"	780	881:40
" "	7	1,70		540	"	660	1.122:-
" "	8	0,73		480	"	720	525:60
" "	9	0,78		480	"	720	561:60
" "	10	1,47		540	"	660	970:20
" "	11	1,08		480	"	720	777:60
" "	12	2,20		420	"	780	1.716:-
" "	13	1,18		480	"	720	849:60
	16						
	17						
	18						
	19						
	20						
	21						
	22						
Åker, torv på sand	23	1,58		540	1200	660	1.042:80
" "	24	0,96		420	"	780	748:80
" "	27	1,18		600	"	600	708:-
" "	28	0,79		480	"	720	568:80
" "	28a	1,00		600	"	600	600:-

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt	annan	före	efter	pr ha	pr ägofigur
		hektar	hektar	kronor	kronor	kronor	kronor
Åker, torv på sand	28b	0,92		600	1200	600	552:-
" "	29	1,12		480	"	720	806:40
" "	30	1,22		480	"	720	878:40
	31						
	32						
	33						
	34						
	35						
	36						
Åker, torv på sand	37	0,18		600	1200	600	108:-
" "	38	0,80		660	"	540	432:-
" "	39	0,27		910	"	290	78:30
" "	40	0,90		600	"	600	540:-
" "	41	1,76		540	"	660	1.161:60
" "	42	1,20		540	"	660	792:-
" "	43	0,79		840	"	360	284:40
" "	44	1,42		540	"	660	937:20
" "	45	0,56		720	"	480	268:80
Alstringsbåtnad		34,37					24.007:50
Brukningsbåtnad							3.199:-
Summa båtnad							27.206:50

Trästäna den 24 juli 1952.

I tjänsten:

(Sven Hallin)

Brukningsskatt.

Beräkningen utförd med ledning av Fältarens kommittens undersökningar.

Fastighet o. ägare	Läge	Längd	Kr./m	Båtnad	Summa Kr.	Anm.
<u>Ejärke socken</u>						
Trestena 10 ²						
Ernst Wahren						
<u>Diket A-B-C-D</u>	0-2+64	264	1:-	264:-		
	4+80-6+88	208	1:-	208:-	472:-	
<u>Diket C-C^I-C^{II}</u>	60+80-63	220	4:-	880:-		
	64-65+63	163	1:-	163:-	1043:-	
<u>Diket L-M-N</u>	75-79+21	421	4:-	1684:-	1684:-	
<u>Brukningsskatt summa</u>					3199:-	

Trestena den 24 juli 1952.

I tjänsten

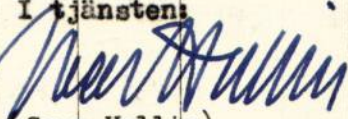

(Sven Hallin)

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad	Summa
					kronor	kronor
		<u>Trestena</u>				
		<u>Samfällighet A - N</u>				
		<u>Diket A - B - C - D</u>				
0-0+60	60	125 mm rör med frakt	m	60	1,15	69:-
	60	Grävn., lägn. o. återfylln.	"	60	0,60	36:-
0+60-2+64	204	200 mm rör med frakt	"	204	2,00	408:-
	204	Grävn., lägn. o. återfylln.	"	204	1,60	326:40
2+64-4+14=4+80	150	300 mm rör med frakt	"	150	3,70	555:-
	150	Grävn., lägn. o. återfylln.	"	150	2,60	390:-
4+80-6+88	208	300 mm rör med frakt	"	208	3,70	769:60
	208	Grävn., lägn. o. återfylln.	"	208	2:40	499:20
6+88-10+20	332	375 mm rör med frakt	"	332	5,20	1.726:40
	332	Grävn., lägn. o. återfylln.	"	332	3,60	1.195:20
0, 0+60		Brunnar typ A, d = 0,45 m	st	2	50:-	100:-
2+64, 4+14		" " A, d = 0,80 m	"	2	100:-	200:-
6+88, 2+25		" " A, d = 0,90 m	"	2	110:-	220:-
2+64		Rörets framdragn. genom väg	"	1	20:-	20:-
10+20		Rörledningsöga typ B	"	1	35:-	35:-
						6.549:80
		Arbetsledn. o. oförutsett c:a 10%				650:20
						7.200:-
		<u>Diket C - C^I - C^{II}.</u>				
60+80-63	220	300 mm rör med frakt	m	220	3,70	814:-
	220	Grävn., lägn. o. återfylln.	"	220	3,30	726:-
63-63+72=64	72	200 mm rör med frakt	"	72	2,00	144:-
	72	Grävn., lägn. o. återfylln.	"	72	2,20	158:40
64-65+63	163	200 mm rör med frakt	"	163	2,00	326:-
	163	Grävn., lägn. o. återfylln.	"	163	1,45	236:35
64, 65+63		Brunnar typ A, d = 0,45 m	st	2	50:-	100:-
63		Brunn typ A, d = 0,80 m	"	1	100:-	100:-
						2.604:75

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad	Summa
					kronor	kronor
		Arbetsledn. o. oförutsett ca 10 %			255:25	2.860:-
		<u>Diket E - F - G.</u>				
30-31+28	128	Torv m ³	80	1,50	120:-	
31+28-32+97	169	200 mm rör med frakt m	169	2,00	338:-	
31+28-32	72	Grävn., lägg. o. återfylln. "	72	3,25	234:-	
32-32+97	97	" " " "	97	1,70	164:90	
32+97		Brunn typ A, d = 0,45 m st	1	50:-	50:-	
31+28		Rörledningsöga typ B "	1	30:-	30:-	
					936:90	
		Arbetsledn. o. oförutsett ca 10 %			93:10	1.030:-
		<u>Diket L - M - N.</u>				
79+21-76+62	259	225 mm rör med frakt m	259	2,30	595:70	
		Grävn., lägg. o. återfylln. "	259	1,60	414:40	
76+62-75=70	162	125 mm rör med frakt "	162	1,15	186:30	
		Grävn., lägg. o. återfylln. "	162	0,90	145:80	
70-70+8	8	200 mm rör med frakt m	8	2,00	16:-	
		Grävn., lägg. o. återfylln. "	8	1,50	12:-	
79+21		Rörledningsöga typ B st	1	30:-	30:-	
76+62		Brunn typ A, d = 0,525 m "	1	60:-	60:-	
70, 70+8		Brunnar typ A, d = 0,45 m "	2	50:-	100:-	
70+8		Rörets främmandrag. genom väg "	1	35:-	35:-	
					1.703:20	
		Arbetsledn. o. oförutsett ca 10 %			274:80	1.870:-

KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
3' asfalt 1/2 asfalt Förny 1/2 51		<u>Sammendrag.</u>				
		Diket A - B - C - D				7.200:-
		" C - C ^I - C ^{II}				2.860:-
		" E - F - G				1.030:-
		" L - M - N				1.870:-
		Kronor				12.960:-
		x) c:a 20 % tillägg				2.590:-
		<u>Slutsumma kronor</u>				15.550:-
		Uppris 1/3 1951 och 63 %				9780-
		x) Prisstegring som ägt rum sedan kostnadsförslaget upprättats år 1950.				
		Trästena den 24 juli 1952.				
		I tjänsten: (Sven Hallin)				

ARBETSBESKRIVNING.

Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på minst var femtionde meter genom sakkunnig person verkställas.

Vid arbetets utförande iakttages:

- att förekommande dikeskrökar ej få göras skarpa, utan böra i möjligaste mån uträtas eller avrundas;
- att där dike går i rågång, bör grävningen så verkställas, att rågången och dikets mittlinje komma att sammanfalla;
- att vägbana, bebyggd tomt eller trädgård ej utan innehavarens medgivande må användas som upplagsplats för dikesjord;
- att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas, såvida icke dessförinnan genom vederbörlig lantmätarens försorg nya märken blivit utsatta;
- att förrättningens fixpunkter icke utan tvingande skäl må förstöras. Måste så ske, skall fixpunkten ifråga genom sakkunnig person ersättas med en ny sådan;
- att i grävningstabell angivna djupsiffror äro beräknade i förhållande till de avvägda dubbarna;
- att genomgrävd vägbana snarast möjligt skall återställas i fullgott skick;
- att betongrören till företagets rörledningar godkännas endast under förutsättning att de underkastats vederbörande lantbruksingenjörs kontroll och därvid uppfyllt gällande normalbestämmelser ifråga om hållfasthet och täthet;
- att brunnringarna skola vara maskinstampade eller vibrerade;
- att rörläggning skall utföras av vid dylika arbeten van och fullt kompetent person;
- att rörledning ej får täckas, innan läggningen blivit genom lantbruksingenjör eller hans ombud kontrollerad, såvida densamma utförts av annan än lantbruksnämndens täckdikningsförman, vilken ej är entreprenör;

14.

att rörledning ej må läggas direkt på berg eller stora stenar utan i förekommande fall på grusbädd;

att tegelrörsledningarna skola kopplas medelst betongrör i brunnarna;

att det första röret för de täckdikesstammar, som beräknas komma att utmynna i en brunn, efter tillsägelse av vederbörande brukare skall inkopplas vid anläggandet av brunnen ifråga;

att stenarna kring dagvattenbrunnar ej må vara större än 20 cm.;

att rörfogerna skola grusas, om jorden är så beskaffad, att risk för igen-
slamning föreligger. Stenfyllningen kring dagvattenbrunnarna skall då be-
klädas med grästorv, enris eller granris;

att röfbro lägges på trärust, om det befinnes att grunden utgöres av dy-,
moss-, lös lerjord eller annat icke bärande jordslag;

att förtroendemannen under arbetets gång skall kontrollera alla betongerbe-
ten;

att entreprenören ålägges att taga del av bestämmelserna i denna arbetsbeskriv-
ning;

att huvudfixpunkt för höjdbestämmningen är: kors i jordfast sten c:a 30 m S.S.V.
om påle 31+28 å höjden + 8.73.

Trestena den 24 juli 1952.

Man Hupin

Översiktskarta.

Skala 1:100 000.

Utlåtande vid syneförrättning
enligt vattenlagen för torrläggning
av mark tillhörande Trestena egendom
i Bjärka socken av Skaraborgs län.

Ifrågavarande företag, som avser fördjupning och igenläggning med rör av i ån Flån från söder utfallande avloppsdiken med sidogrenar genom och från vattenskadade marker, belägna omkring 3 km ostnordost om Bjärklunda kyrka inom sektion n:r 2 av nederbördsområde n:r 142, i och för ernående av bättre torrläggning och billigare brukning, är enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen att anse såsom dikning. Belägenheten framgår av omstående översiktskarta, där torrlägningsområdet utmärks med gul färg och vattensamlingsområdets gränser med blå linjer. På sökandens önskan har förrättningen handlagts utan biträde av gode män. Lega hinder häremot föreligger ej.

Över till uppgrävning ifrågasatta avloppssträckor hava profil- och sektionsritningar upprättats utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats å nivå-karta. Å denna karta äro de till uppgrävning avsedda avloppssträckorna utmärkta med dels dubbla dels enkla röda linjer och de röda bokstäverna A - B - C - D, E - F - G och L - M - N för huvudavloppen samt C-C^I-C^{II} för sidodike härtill. Dubbla röda linjer beteckna, att avloppet skall utföras som öppet dike, och enkel röd linje, att det skall göras täckt. Avloppens blivande dimensioner hava å profil- och sektionsritningarna utmärkts med rött.

Vattensamlingsområdet för de olika avloppssträckorna har uttagits å generalstabens karta och delvis uppgåtts å marken. Storleken har med blått angivits å profilritningarna. Den största till avrinning kommande vattenmängden har i fråga om avlopp för flöden antagits komma att uppgå till 1.5

liter pr sekund och hektar. Medelvattenmängden under vegetationsperioden har antagits vara 0.05 liter pr sekund och hektar.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna hava avloppen dimensionerats för möjliggörande av torrläggning till ändamålsenligt djup av all härav beroende mark, tillhörig sökanden.

Den mark, för vilken dikningen medför båtnad, och som alltså skall ingå i företaget, begränsas å nivåkarten av en streckad svart linje så belägen, att all därutanför liggande mark torde kunna till fullo torrläggas utan hinder av nuvarande vattenförhållanden i till uppgrävning avsedda avloppssträckor.

För utrönande av den genom företaget uppkommande båtnaden har förrättningsmannen efter i 7 kap. 22 § vattenlagen stadgade grunder verkställt uppskattning, vars resultat i detalj föreligger i den bilagda värderingslängden, varvid även hänsyn tagits till genom företaget uppkommande bruksbåtnad.

Kostnaderna för företagets utförande och underhåll ävensom för syne förrättningen skall gäldas av sökanden.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skall, så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, erläggas till Länsstyrelsen i Mariestad med 40 kronor 60 öre.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen får förrättningsmannen i fråga om företaget ytterligare bestämma:

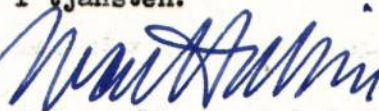
- att det skall, därest sökanden önskar fullfölja detsamma, utföras i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande ritningar och handlingar;
- att till rörledningar skola användas rör, som uppfylla gällande standardfordringar;
- att under arbetstiden vatten ej får uppdämmas eller påsläppas på sätt att skada uppstår;

18.
att rörbrott, ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skola avhjälpas och nödiga släntförändringar eller förstärkningsåtgärder vidtagas;
att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, samt böra vara bragta till slut före utgången av år 1955;
att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör samt
att det skall benämnas "Trästena dikningsföretag av år 1952".

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västerbygdens vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av bestämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen skola vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum.

Trästena den 24 juli 1952.

I tjänsten:

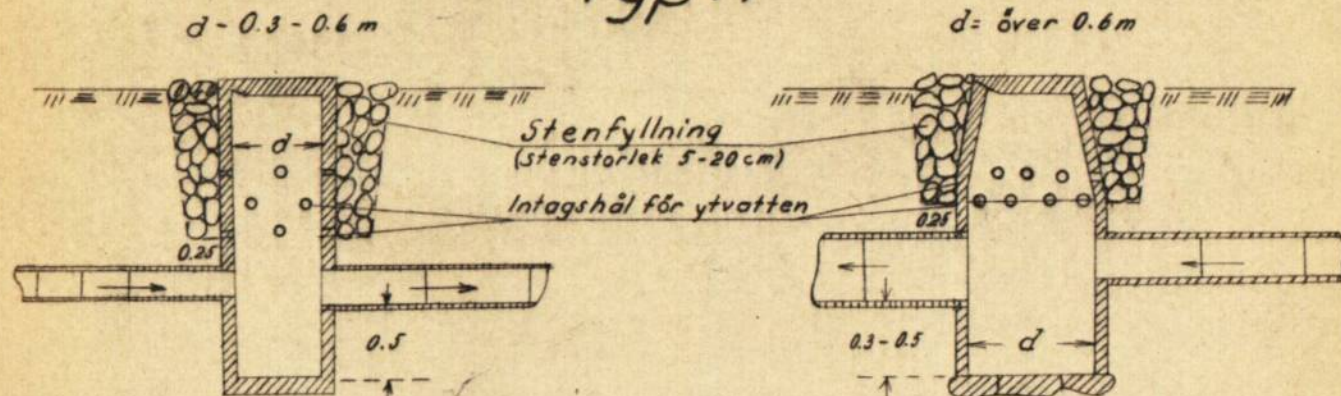
Typritningar

Brunnar

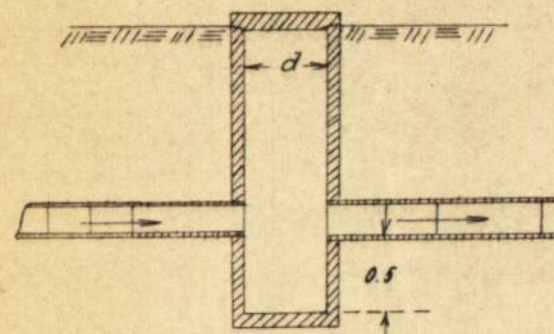
Blad 5.

Lock av betong, botten av betong el. stensättning
Alla kopplingar i brunnar utföres med betongrör

typ A

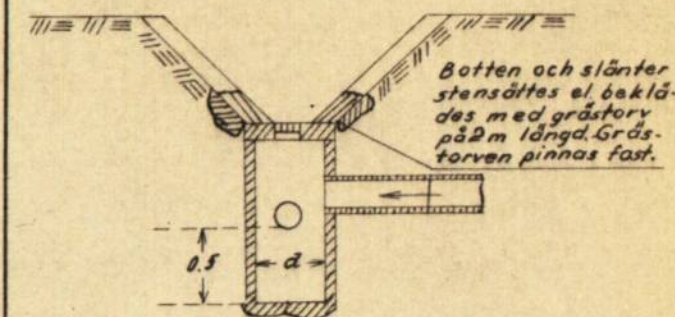

typ B

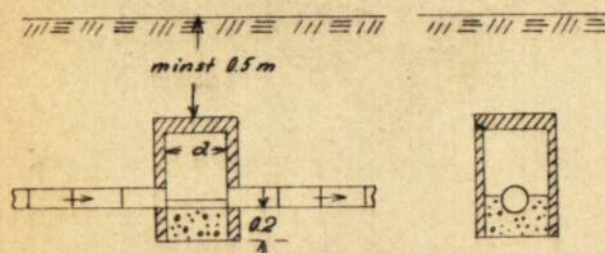

typ D och Da

D helt lock, Da lock med hål

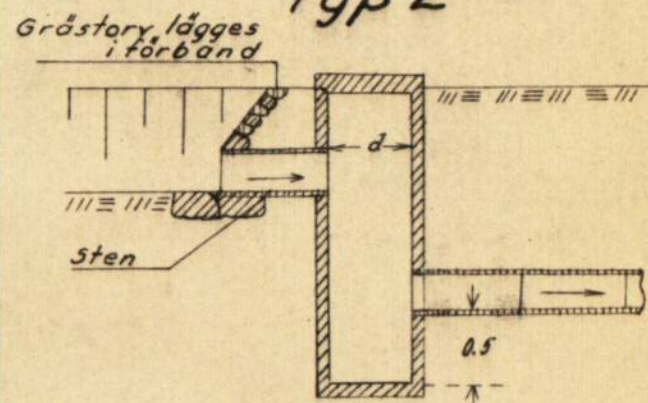

typ C

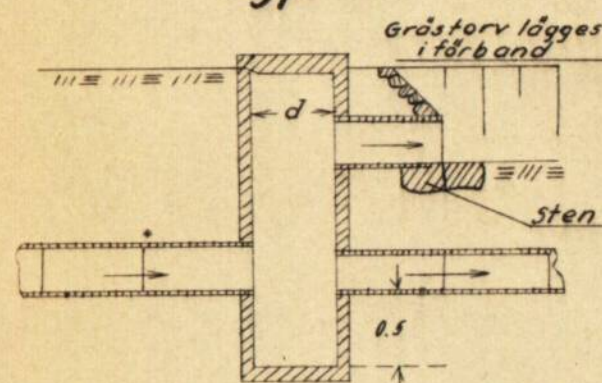

I brunnens nedre del gjutes en betongbotten
vari en ränna formas mellan inkommande
och utgående rören

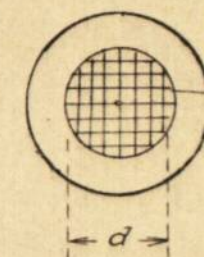
typ E

typ F

Detaljritning för lock med hål

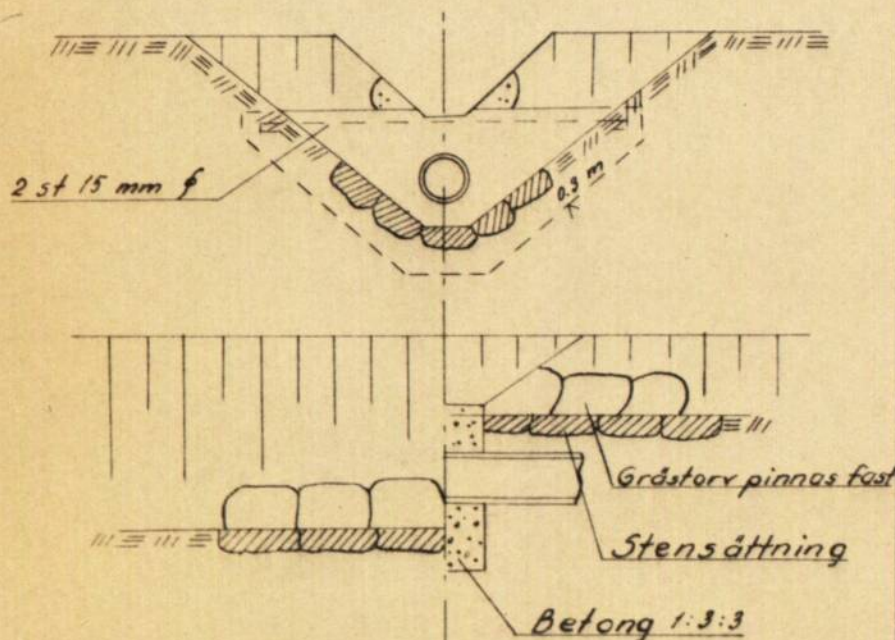

Galler av 6-10 mm rund-
järningjutes i locket

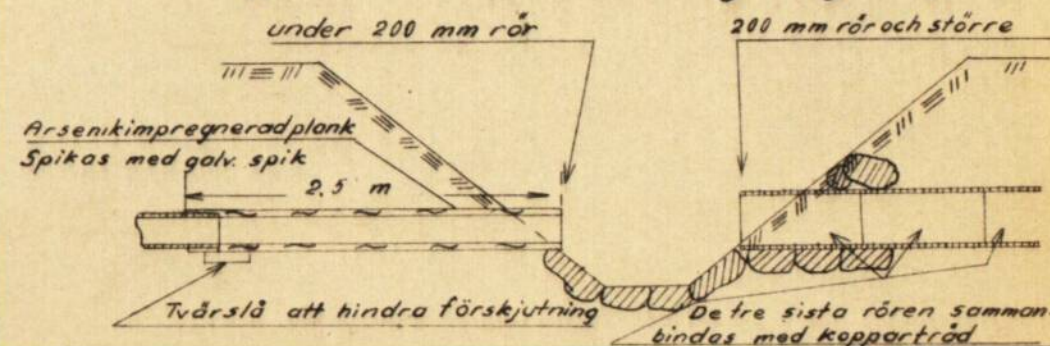
d = 0.2 m för 0.45 m brunn
d = 0.3 m " 0.60 " "
d = 0.5 m " 0.90 " "

Betonggjutning vid
rörutlopp
under flödes dike

typ A

typ A Rörledningsöga typ B

Förslag till

Trestena dikningsföretag av år 1952

i Bjärka socken () av Skaraborgs län
och Gudhems kommun
upprättat år () 1952 samband med synföretag enl. vattenlagen av

Original

Lantbruksingenjör

LANTBRUKSSTYRELSEN
17 DEC. 1953

DIARIE Nr
SAX Nr

Antal ritn. st. 5 Arkivnummer
inräkn. i blad 5/1011